

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 22.12.2025
Sayı: 15363

38208

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımı Ticaret Bakanı Prof. Dr. Sayın Ömer BOLAT tarafından Anayasa'nın 98. Ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.19/12/2025

Talat DINCER

Mersin Milletvekili

Ticaret Bakanlığı'nın son bütçe planlaması kapsamında gündeme getirdiği düzenleme, esnafın yıllardır ayakta kalabilmek için dayandığı Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatiflerini işlevsizleştirme, esnafı ise daha da zor bir duruma sürüklenme riski taşımaktadır. Getirilen düzenlemeye göre esnafın vergi ve SGK borcunun olmaması ve kullandığı krediyi fatura ile belgelemesi şart koşulmaktadır. Ancak bu yaklaşım, sahadaki ekonomik gerçeklerle örtüşmemektedir.

Bugün bankalara ulaşamayan, ticari kredi kullanma imkânı bulunmayan binlerce esnafın tek dayanağı Esnaf Kredi ve Kefalet Kooperatifleridir. Bankaların kapısından içeri giremeyen bu esnaf, kooperatifler sayesinde ayakta kalmaya çalışmaktadır. Krediyi erişim, esnaf için büyüme aracı değil, yaşam mücadelesi haline gelmiştir. Esnaf kredilerinin büyük bir bölümü yıllık ya da aylık işyeri kiralarını ödemek, sermaye açığını kapatmak, mevcut vergi ve SGK borçlarını bir nebze azaltmak ve elektrik, su, personel gibi zorunlu giderleri karşılamak için kullanılmaktadır. Yani bu krediler lüks ya da keyfi harcamalar için değil, kepenk kapatmamak için kullanılmaktadır. Vergi ve SGK borcu olmayan esnaf zaten ayakta kalabilen esnafdır. Asıl desteğe ihtiyacı olan, borcu olduğu için bankalardan dışlanan kesimdir. Borçsuzluk şartı getirerek en kırılgan esnafı sistemin dışına itmek, sorunu çözmek değil derinleştirmektedir. Bu düzenleme yalnızca esnafı değil, Esnaf Kredi Kooperatiflerini de pasifleştirecektir. Kooperatiflerin varlık sebebi zor durumdaki esnafa kefil olmak ve onu ticari hayatta tutmaktır. Borcu olmayan, her harcamasını fatura ile belgeleyebilen esnaf zaten ticari bankaların müşterisidir. Bu şartlarla kooperatiflerin kredi hacmi daralacak, üye sayısı azalacak ve kooperatifler işlevsiz hale gelecektir.

Enflasyonun yüksek olduğu, kiraların katlandığı, alım gücünün düştüğü bu ekonomik ortamda esnafa getirilen her yeni kısıtlama kepenk kapatma hızını artıracaktır. Desteklenmeyen küçük esnaf iflasa sürüklenecek, işsizlik artacak ve mahalle ekonomisi çökecektir. Bu durum yalnızca esnafın değil, toplumun tamamının sorunudur. Bu düzenleme geri çekilmeli, vergi ve SGK borcu olan esnaf dışlanmamalı, aksine önceliklendirilmelidir. Kredi kullanımında esneklik sağlanmalı, kooperatifler güçlendirilmeli ve esnafın ayakta kalması ekonomik istikrarın temel unsuru olarak görülmelidir.

Bu bilgiler doğrultusunda;

1. Sayın Bakan, borcu olan esnaf bu ülkenin vatandaşı değil mi?
2. SGK ve Vergi borcu olmayan kaç küçük esnaf vardır?
3. Bankaların kredi vermediği esnafı kooperatiflerinde mi reddetmesini istiyorsunuz?
4. Kirasını ödemek için kredi alan esnaftan kredi karşılığında fatura istemek ne kadar doğrudur?
5. Vergi borcu yoksa zaten ayakta olan esnafa mı kredi vereceksiniz?
6. Bu düzenleme esnafı yaşatmak için mi, kepenk kapattırmak için mi hazırlandı?
7. Esnaf Kredi ve Kefalet Kooperatiflerini işlevsiz hale getirip, ortak kaybına neden olacağını biliyor musunuz?
8. Bundan sonraki adımlarınızda acaba Esnaf Kredi Kooperatiflerini mi kapatmayı düşünüyorsunuz?
9. Bu şartlarla kaç esnafın krediye erişebileceğini düşünüyorsunuz?
10. Borcu olan esnafı sistem dışına itmek, işyerlerinin kapanmasını hızlandırmayacak mıdır?
11. Devlet zor durumdaki esnafın yanında değilse kimin yanında?
12. Kepenk kapatan esnaf sayısının çokluğu, istihdamı olumsuz etkilemez mi?
13. Bankaların kredi vermediği esnafa sırt dönmek hangi ekonomi modelidir?
14. Esnaf batarsa mali borçlarını nasıl ödeyecek?
15. Borçsuz esnaf zaten ayakta iken, borçlu esnaf neden destek olunmuyor?
16. Bu düzenleme kamu maliyesini mi koruyor, yoksa esnafı mı tasfiye ediyor?
17. Kooperatifleri işlevsizleştirmenin maliyeti hesaplandı mı?
18. Esnafın Kredi kullanıp aynı zamanda mali borçlarını da yapılandırma yaptırarak ödenmesi hakkında bir çalışmanız var mı?
19. Bu uygulama Esnaf Kredi Kooperatiflerinin ortak kaybına neden olup zamanla pasifize olacağını göstergesi değil midir?
20. Esnaf-Sanatkârın kullandığı hazine destekli kredilerden, bu güne kadar bankanın tek kuruluş kaybı olmamıştır. Esnafın işini büyütmek için daha fazla desteklenmesi gerekmez mi?
21. Kamu borcu olan esnafa kredi vermemekle işyeri kapanmalarını hızlandırıyorsunuz. Sizce bu uygulama yanlış değil mi?
22. Vergi ve SGK borçlu esnafın krediyi kullandıktan sonra banka tarafından borç miktarının krediden tahsil edilmesi (miktarı göre peşin yada taksitlendirme) daha doğru değil mi?
23. Sizce esnaf kredisi lüks mü, yoksa ticari hayatını sürdürme aracı mı?